

OTOK MLJET

Prilog poznavanju obalne razvedenosti

NIKOLA STRAŽIČIĆ

Mljet se nalazi u Južno-dalmatinskoj otočnoj skupini i najjužniji je i najistočniji od naših većih otoka. Proteže se između $17^{\circ} 19' 09''$ i $17^{\circ} 45' 16''$ istočne g. d., odnosno između $42^{\circ} 41' 12''$ i $42^{\circ} 48' 23''$ sjeverne g. š.

Oblik i dimenzije oktoka. Mljet ima izrazito izdužen oblik. Dužina otoka u zračnoj liniji između rtova Goli i Gruj iznosi 37 km, a prosječna širina kreće se oko 3 km. Premda je širina otočnog trupa na prvi pogled dosta jednolična, niz poprečnih udolina i uvala uvjetuje mjestimična nagla suženja, osobito u istočnom i zapadnom dijelu otoka. Centralni dio otoka je najkompaktniji i ima prosječnu širinu 3 — 3,5 km. Širina istočnog dijela kreće se prosječno 2 — 2,5 km, ali sa suženjima preko uvale Sobre (1,7 km), Prožure (1,5 km) i Okuklja (1,7 km). Zapadni dio otoka, između rtova Lenga i Stupa, doseže širinu od blizu 5 km, ali zbog velike obalne razvedenosti, upravo u ovom dijelu otočni trup se najviše sužava, pa između Polača i Velikog jezera njegova širina iznosi manje od 1,5 km, a između Malog jezera i Pomene svega 0,5 km (Sl. 1).

Površina otoka Mljeta iznosi 100,4 km², pa po veličini spada u grupu naših velikih otoka.¹ Međutim, po broju stanovnika Mljet zaostaje i za mnogim znatno manjim otocima, što pokazuje ova tabela:²

1) I. Rubić (Naši otoci na Jadranu, Split 1952, str. 14) ubraja Mljet u grupu naših »srednjih otoka« (koju čine otoci s 50 do 100 km dužine obalne linije), koristeći se pri tome neispravnim podatkom o dužini obale otoka Mljeta, preuzetim od A. Sobieczkog (Die Küstenentwicklung des österreichisch-ungarischen Monarchie, Mitteilungen aus dem Gebiete des Seewesens, Bd. 39, Pola 1911). Inače bi, prema istom kriteriju, Mljet trebalo uključiti u naše »velike« otoke.

2) Površina otoka uzeta je prema I. Rubiću (o. c., str. 14), a broj stanovnika i gustoća naseljenosti izračunati su prema: Stanovništvo 1857 — 1961, po naseljima i dijelovima naselja, Republički zavod za statistiku SRH, Zagreb 1964.

Otok	Površina (km ²)	Broj stanovn. 1961.	Stanovnika na 1 km ²
Krk	409,9	14 497	35
Cres	404,3	3 763	9
Brač	394,6	14 218	36
Hvar	299,7	12 132	41
Pag	284,6	8 000	28
Korčula	276,0	17 949	65
Dugi Otok	114,4	3 831	33
Mljet	100,4	1 963	20
Rab	90,8	7 849	86
Vis	90,3	6 848	76
Lošinj	74,7	5 650	76
Pašman	63,3	2 991	47
Solta	59,0	2 500	42
Ugljan	51,8	8 761	169
Murter	17,9	5 470	306

Svi naši otoci s površinom većom od 50 km² imaju znatno više stanovnika nego Mljet, pa čak i Murter koji zaprema manje od jedne petine njegove površine.

Razvedenost obale otoka Mljeta. Današnji obalni oblici na Mljetu potječu uglavnom iz postglacijalnog razdoblja, kada je, zbog glacioeustatičkih gibanja, došlo do izdizanja morske razine, pa je potapanjem okolnog prostora Mljet formiran kao otok.³ Mladost obale očituje se u potpunoj analogiji obalnih i reljefnih oblika: poprečne doline na padinama primorskih grebena nastavljaju se u uvalama, a hrptovi završavaju rtovima.⁴ Osim na nekim izloženijim dijelovima južne obale otoka, abrazija nije još znatnije preinačila ove obalne oblike. O mladosti obale svjedoče također otočići i grebeni, vrhovi potopljenih uzvišenja, koji su do danas odoljeli abraziji, iako su neki već jako sniženi.⁵

Južna obala otoka u cjelini je znatno slabije razvedena od sjeverne. Osobito slabo je razveden njen centralni dio, gdje nema nijedne luke koja bi mogla poslužiti kao sidrište za veće brodove.⁶ Mnoge male uvale na ovom dijelu obale služe ljeti kao skloništa za ribarske barke (Jama, Obod, Rikavica, Brnjestova), ali zbog izloženosti južnim i jugoistočnim vjetrovima («oštro» i «šilok»), zimi su sasvim

3) J. Roglić, Eustatički i glacioeustatički pokreti, Glasnik Srpskog geografskog društva, sv. 21, Beograd 1935, str. 97.

4) J. Roglić, Reljef naše obale, Pomorski zbornik, I, Zagreb 1962, str. 7.

5) Najudaljeniji među njima i najizloženiji abrazionom djelovanju je otočić Ogiran, ispred centralnog dijela južne obale. Površina mu je oko 6000 m². Za vrijeme snažnog «šiloka» valovi potpuno prekrivaju otočić, koji je već znatno snižen i stvarno pretvoren u greben, bez trunke tla. Neki drugi grebeni pretvoreni su djelovanjem abrazije u sike, koje su samo u vrijeme oseke iznad nivoa mora.

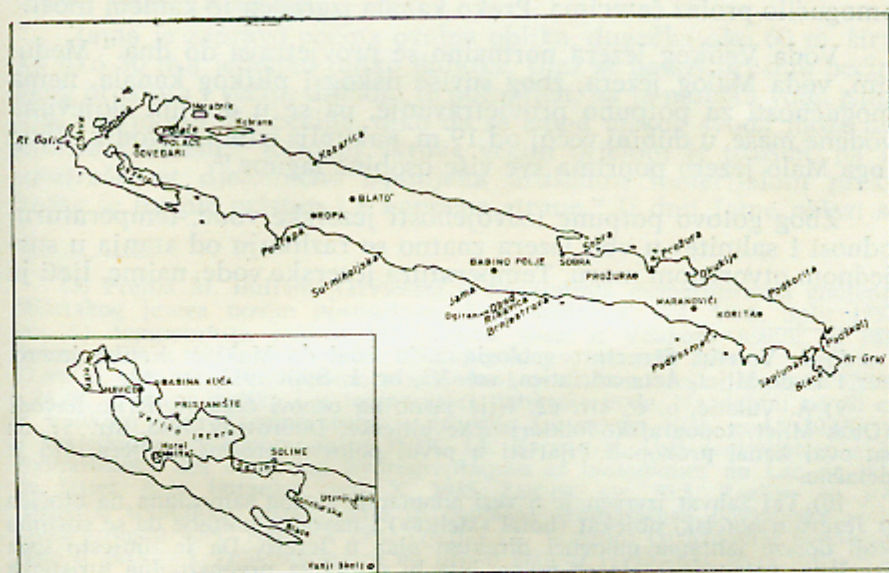
6) Peljar po Jadranu, I dio, Istočna obala, Split 1952, str. 395.

nesigurne a često i nepristupačne, pa se barke moraju izvlačiti na kopno.⁷ Izuzetak je jedino uvala Sutmiholjska.

Istočni i zapadni dio ove obale mnogo su razvedeniji. Na istočnom dijelu dobra sidrišta su u uvalama Preč i Saplunara koje služe kao vanjske luke sela Korita. Ribarsko sklonište za selo Maranoviće je Pod Kosmač, zaštićeno istoimenim otočićem.

Na zapadnom dijelu južne obale nalazi se nekoliko veoma dobro zaklonjenih uvala (Soline, Blace, Lastovska), ali kako se radi o potopljenim krškim depresijama, ulazni dijelovi su veoma plitki pa su pristupačne samo manjim brodovima. Isto tako i kompleks Jezera dolazi u obzir kao luka samo za male plovne jedinice i to tek od nedavno, kada je ulaz proširen i produbljen. Prije toga u Jezero se moglo ući jedino čamcem. Mljetsko jezero, prema tome, nije jezero u potpunom smislu riječi, već stvarno morski zaljev nastao potapanjem sistema krških uvala (sl. 1). Ispunjeno je morskom vodom i u direktnom je kontaktu s otvorenim morem. Sastoji se od tri dijela (Soline, Veliko i Malo jezero). Na osnovi proučavanja sastava i strukture jezerskog dna, može se zaključiti da je veza između Velikog jezera i plitkih Solina koje ga povezuju s otvorenim morem, bila ranije veoma plitka i da je umjetno produbljena vjerojatno u XV st., inicijativom Samostana sv. Marije na Jezeru, koji je bio vlas-

Sl. 1. Otok Mljet — Obalna razvedenost.

Fig. 1. Island of Mljet — coastline indentation.

7) Takve »luke« su Brnjestrova, Rikavica, Obod i Jama, koje koriste stanovnici Babina Polja. Pod Ropu (na topografskoj karti: uvala Ropa) koriste stanovnici sela Blata i Rope.

nik cijelog zapadnog dijela otoka. Tada je formiran kanal dugačak oko 30 m, širok oko 4 m i dubok oko 0,6 m.⁸ To je omogućilo prolaz ribarskim barkama i istovremeno uvjetovalo snažnu morsku struju koja ovisno o plimi i oseki mijenja smjer, što je iskorišćeno za pokretanje mlina (ostaci zidova i danas se vide na obali kanala).⁹ Vjerojatno je istovremeno bio izgrađen i kameni most preko kanala. Na osnovi jedne brzoplete odluke, kanal je 1960. godine proširen na 10 metara i produbljen na oko 2,5 m, a stari most je uklonjen. Tom prilikom produbljen je i ulaz u Soline.¹⁰

Veliko jezero dugačko je oko 2,5 km, a široko do 1 km. Površina mu iznosi 1,45 km². Batimetrijski odnosi pokazuju da je zavala jezera sastavljena od sistema udolina nejednake dubine, koje su formirane krškim procesima u kontinentalnoj fazi. Najveća dubina iznosi 46 m. U jednom zaljevu jezera, uz njegovu južnu obalu, nalazi se otočić sa nekadašnjim samostanom (danas hotel) i crkvom iz XII st.

Malo jezero ima površinu od 0,24 km², a najveću dubinu 19 m. Oba jezera bila su ranije međusobno povezana plićakom koji se po potrebi mogao pregaziti. Izgradnjom ceste uokolo Velikog jezera, uoči drugog svjetskog rata, ovaj plićak je produbljen i pretvoren u kanal dugačak oko 30 m, širok oko 2,5 m i dubok oko 0,5 m, što je omogućilo prolaz čamcima. Preko kanala izgrađen je kameni most.

Voda Velikog jezera normalno se provjetrava do dna.¹¹ Međutim, voda Malog jezera, zbog suviše uskog i plitkog kanala, nema mogućnosti za potpuno provjetravanje, pa se u donjim slojevima vodene mase, u dubini većoj od 19 m, nakuplja sumporovodik. Zbog toga Malo jezero poprima sve više osobine lagune.¹²

Zbog gotovo potpune izdvojenosti jezerske vode, temperaturni odnosi i salinitet u oba jezera znatno se razlikuju od stanja u susjednom otvorenom moru. Temperatura jezerske vode, naime, ljeti je

8) A. Vuletić, Structure geologique du fond du Malo et Veliko jezero, sur l'île de Mljet, Acta adriatica, vol. VI, br. 1, Split 1953, str. 62.

9) A. Vuletić, o. c., str. 62. Nije jasno na osnovi čega K. Krile navodi (Otok Mljet, topografsko-folklorističke bilješke, Dubrovnik 1913, str. 5), da su ovaj kanal prokopali Pijaristi u prvoj polovici prošlog stoljeća, što je netačno.

10) Taj zahvat izvršen je u vezi adaptacije starog samostana na otočiću u Jezeru u hotelski objekat (hotel »Melita») i navodne potrebe da se gostima koji dolaze jahtama omogući direktan ulaz u Jezero. Da je umjesto toga izvršena restauracija starog mlina, bila bi se dobila prvorazredna turistička atrakcija, jedinstvena na Mediteranu. Za pristajanje jahti moglo se naći rješenje u uvali Soline.

11) Tvrdnja M. Senoe (Die Insel Mljet, Deutsche Rundschau für Geographie, XXXVII Jahrgang, 1914—15, str. 256) o postojanju direktne podzemne veze između Velikog jezera i otvorenog mora, nije dokazana i čini se da nije održiva.

12) M. Buljan, Prvi nalazi sumporovodika u vodi Jadrana, Mornarički glasnik, br. 2, Split 1956, str. 209.

viša a zimi niža u odnosu na susjedno otvoreno more.¹³ Salinitet je u jezerima nešto niži nego u otvorenom moru, (pogotovo u Malom jezeru), što je u vezi s ranije navedenom izdvojenošću jezerske vode i postojanjem priobalnih izvora, kao i kišnice koja se s okolnih padina slijeva u jezera.

S obzirom na nagib slojeva stijena i izloženost snažnim južnim vjetrovima (slojevi su nagnuti na SI, pa su prema pučini okrenute glave slojeva), južna obala otoka mnogo je više abradirana nego sjeverna. Na istaknutim rtovima nastali su strmi i visoki klifovi, a osobito se ističu klifovi na krajnjem zapadnom dijelu, s vanjske strane Jezera, koji bi mogli biti i tektonski predisponirani. Ovdje se obalni strmac okomito spušta do morskog dna, nekoliko desetaka metara duboko. Na drugim mjestima, gdje je priobalna stepenica duboka svega nekoliko metara, zapažaju se brojni »podmorski mlino­vi«. Osobito lijepi primjerci mogu se vidjeti ispred uvale Obod.

Na onim mjestima gdje se u priobalnim slojevima nalaze breče ili konglomerati, razorna snaga valova stvorila je pećinasta udubljenja — »garme«, a ima ih različitih oblika i dimenzija. Često im je urušen »krov«, pa su ispunjene gomilom urušenog materijala.¹⁴

Neke obalne forme rezultat su kombiniranog djelovanja krške erozije (u kontinentalnoj fazi današnje obale) i abrazije (nakon potapanja u postglacijalnom razdoblju). Najinteresantnije među njima su Jama i Rikavica.

Jama je zapravo pećina ovalna oblika, dugačka oko 60 m, široka oko 30 m i jednako toliko duboka. Ulaz se nalazi pri dnu pećinskog prostora i većim dijelom je potopljen, pa je morska voda ispunila i najdonji dio pećine, tako da se ispod niskog svoda može ući unutra čamcem.¹⁵ Kameni »krov« većim dijelom je urušen, pa je unutrašnjost djelomično ispunjena urušenim materijalom preko kojeg je moguć pristup i s kopnene strane.¹⁶ U dnu Jame nalazi se

13) Prema M. Buljanu (Izvještaj o rezultatima eksperimenata gnojenja Mljetskog jezera novim postupkom, Acta adriatica, vol. VI/6, Split 1957, str. 8) temperatura površinskih slojeva vode u Velikom jezeru, u razdoblju ožujak 1951. — veljača 1952., kretala se između 8,2°C u siječnju i 27,6°C u srpnju, a istovremeno u susjednoj uvali Gonoturskoj između 12,5°C i 24,2°C. Postoji razlika i u temperaturi dubinske vode. Na dubini od 40 m u Velikom jezeru temperatura je iznosila (u srpnju 1934. god.) 10,6°C, a u susjednom otvorenom moru 15,1°C (A. Ercegović, Une contribution a la connaissance des condition hydrographiques et biologiques du Lac de l'île de Mljet, Acta botanica, vol. X, 1935, Zagreb, str. 53.). Razlike su još izrazitije u Malom jezeru, gdje se godišnja temperatura površinske vode kreće između 4,5°C (zimi) i 29°C (ljeti). (T. Vučetić, Istraživanje zooplanktona u Malom i Velikom jezeru na otoku Mljetu (1952—53), Acta Adriatica, vol. VI/4, Split 1957, str. 7).

14) Mnoge »garme« nose naziv Golubinjica, po divljim golubovima koji u njima rado borave. Na razini mora u garmama najčešće se formira organogeni rub, kojega u najvećoj mjeri izgrađuju crvene alge kamenjače. Ovaj rub u obliku police može doseći širinu od 1 m.

15) Ulaz u Jamu širok je 4 — 5 m, a visok svega 1 — 1,5 m. Dužina ovog prirodnog »tunela« iznosi oko 20 m, a dubina vode u njemu 8 — 10 m.

16) N. Stražičić, Rikavice na otoku Mljetu, Speleolog, 3—4, Zagreb 1955, str. 80.

mala ribarska luka-sklonište za nekoliko čamaca koji se u slučaju nevremena mogu ovdje izvući na obalu. Ovo je vjerojatno najneobičnija ribarska »luka« na našoj obali.

Rikavica je postankom i oblikom slična Jami, ali je znatno manjih dimenzija.^{16a} Osim toga, ovdje je ulaz u pećinu sasvim potopljen, kao i veći dio pećinskog prostora. »Krov« nije urušen, već su u njemu duž pukotina nastali uski ispusti, kroz koje za vrijeme oluje izbija pod velikim pritiskom komprimirani zrak (ponekad i mlazovi morske vode), što stvara snažnu riku. Otuda i naziv.¹⁷ Vjerojatno je i Jama u prethodnoj fazi, prije urušavanja »krova«, bila u stadiju »rikavice«.

Sjeverna obala otoka Mljeta po izgledu je znatno drugačija od južne obale. Ovdje se nagib obale poklapa s nagibom slojevnih ploha, pa je mnogo pristupačnija, osim na nekoliko manjih sektora gdje su slojevi stijena jako strmi, ponegdje čak sasvim okomiti. Pošto je orijentirana prema sjeveru, zaštićena je od južnih vjetrova, koji u ovom dijelu našeg Primorja imaju najveću razornu snagu. Zbog toga se ovdje vegetacija najčešće spušta na svega nekoliko metara iznad razine mora, pa je goli obalni pojas relativno uzak. Naprotiv, na južnoj obali »bijeli kraj« je najčešće veoma širok, ponegdje i više od 50 m.

Na sjevernoj obali nalaze se najveće i jedine dobre luke na Mljetu. Osobitu razvedenost pokazuje zapadni dio, gdje se ističe luka Ploče zaštićena nizom otočića (Moračnik, Tajnik, Ovrat, Kobra),¹⁸ koji sa susjednom obalom otoka zatvaraju Ranal dugačak 5,5 km. Polače predstavljaju najbolju luku na otoku Mljetu, zaštićenu od svih vjetrova, dovoljno prostranu i s pogodnom dubinom. Dobra luka je i Pomena na krajnjem zapadnom dijelu otoka,¹⁹ koja se prema jugu nastavlja u odlično zaštićenu uvalu Lokva. Istočno od Polača nalazi se mala luka Kozarića, izlazna luka sela Blata.

Razvedenost zapadnog dijela otoka, s brojnim dobrim lukama, pruža veoma povoljne uvjete za ribolov i turizam, što se pozitivno

16a) N. Strazičić, o. c., str. 78—79.

17) Rikavicu spominje P. Partsch (Bericht über das Detonations Phänomen auf der Insel Meleda bei Ragusa, Wien 1826, str. 8) i J. Cvijić u nekoliko svojih djela (Das Karstphänomen, Versuch einer morphologischen Monographie, Geographische Abhandlungen. Bd. V. H. 3, Wien 1898, str. 101; Abraziona serija jadranske obale i epirogenetski pokreti, Glasnik Srp. geograf. društva, sv. 7—8, Beograd 1922, str. 82).

I. Rubić (Obala Solte, Geografski vestnik, sv. 3, Ljubljana 1928, str. 50) naziva ovakve forme »ripavica«. Zanimljivo je da stanovnici Mljeta, odnosno susjednog naselja Babina Polja, nazivaju ovaj fenomen Puhavac. Međutim, dvije susjedne obale nose naziv: Ribna Rikavica i Vodena Rikavica.

18) Ovo je grupa najvećih mljetskih školja. Dužina njihove obale iznosi: Kobra 55 km, Moračnik 2,6 km, Tajnik 1,4 km. U ovu kategoriju spadaju još jedino Pomeštak sa 2,3 km i Glavat s 1,4 km.

19) Na pomorskoj karti (Mljet 1:80 000) Hidrografskog instituta JRM (Split 1951), kao i na topografskoj karti (Mljet 1:100 000), naselje je označeno kao Poma, a luka Pomina. Ispravan naziv za luku i naselje u njoj je Pomena.

odražava na pomicanje naselja prema moru, pa je ovo jedini dio Mljeta koji već pokazuje značajniju litoralizaciju.

Na istočnoj polovici sjeverne obale otoka nalaze se tri luke: Sobra,²⁰ Prožura²¹ i Okuklje. Najprostranija među njima je Sobra, ali ne i najbolja, jer je otvorena istočnim i sjevero-istočnim vjetrovima. Ona vrši funkciju luke Babina Polja, najvećeg naselja na Mljetu, pa ima najveći promet.²² Luke Prožura i Okuklje odlično su zaštićene. Prva je ribarska luka istoimenog naselja, a druga ima funkciju glavne luke Maranovića. Male uvale Pod Korita i Pod Školj služe kao sjeverne ribarske luke za selo Korita, a ova posljednja postala je od nedavno izvozna luka za pijesak.

Dužina obalne linije. Prema podacima koje je obavio uoči prvog svjetskog rata A. Sobieczyk, dužina obalne linije otoka Mljeta iznosi 86,5 km, odnosno uključujući i sve pripadajuće otočiće i grebene ukupno 109,1 km.²³ Obala otoka razdijeljena je u četiri sektora sa ovim dužinama:

Rt Pusta — RT Gruj	23,6 km
Rt Stupa — Rt Pusta	26,2 „
Rt Stupa — Rt Lastovska	13,5 „
Rt Gruj — Rt Lastovska	23,2 „

Svi kasniji autori, koji su pisali o dužini obale Mljeta,²⁴ oslonili su se bez provjeravanja na navedene podatke koji su, međutim, neispravni, pa ih treba korigirati. Ako se, naime, navedeni sektori prenesu na geografsku kartu, i samo letimičan pogled dovoljan je da upozori na nelogičnost podataka. (sl. 2). Naime, prva tri navedena sektora obale odnose se stvarno na sjevernu obalu otoka, koja je, dakle, dugačka 63,3 km, što je točno. Četvrti sektor odnosi se, međutim, na cijelu južnu obalu otoka, koja bi prema navedenom podatku bila dugačka samo 23,2 km, što je sasvim nelogično, jer je otok u zračnoj liniji dugačak 37 km! Osim toga, prema obliku otoka i razvedenosti obale nije teško uočiti da se ukupna dužina južne obale ne može mnogo razlikovati od dužine sjeverne obale. To potvrđuje i mjerenje na topografskoj karti²⁵ koje pokazuje da je južna obala otoka Mljeta, tj. relacija Rt Gruj — Rt Lastovska, dugačka oko 68 km. Prema tome, ukupna dužina obalne linije otoka

20) Na svim kartama (pomorskoj, topografskoj i ostalima), kao i u literaturi, navodi se pod nazivom Sovra, što nije ispravno, jer je domaće stanovništvo naziva isključivo Sobra.

21) Domaće stanovništvo ovu luku naziva Porat (Prožurski).

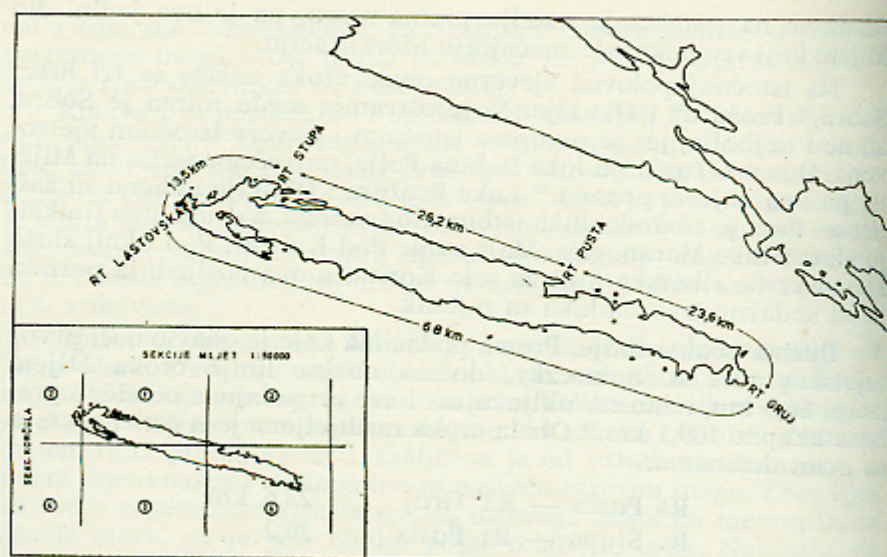
22) Osim Sobre i Porača, izgrađenu obalu, koja omogućava pristajanje brodova obalne plovidbe, imaju još Kozarica i Okuklje.

23) A. Sobieczyk, o. c., str. 40—41.

24) M. Senoa, Razvedenost istarskih i dalmatinskih otoka, Rad, JAZU, knj. 198, Zagreb 1913, str. 101; I Rubić, Naši otoci na Jadranu, Split 1952, str. 14; Razvedenost obale i otoka Jugoslavije, Hidrografski institut JRM, Split 1955, str. 36—37.

25) Topografska karta 1:50 000 (Sekcije Mljet 1, 2, 3, 4, i Korčula 2), izdanje Geografskog instituta JNA.

Sl. 2. Dužina glavnih sektora obale otoka Mljeta
Fig. 2. The length of principal coastline sectors

Mljeta ne iznosi 86,5 km, kako je objavio A. Sobieczky, nego stvarno oko 131 km. Moguće je ustanoviti i kako je došlo do navedene pogreške. Južna obala otoka, naime, zahvaća četiri lista topografske karte u mjerilu 1:50 000 (Mljet 1, 3, 4 i Korčula 2). Dužina obale od 23,2 km koja je navedena kao dužina cijelog obalnog sektora Rt Gruj — Rt Lastovska, stvarno je dužina samo onog dijela južne obale koji je zahvaćen na listu Mljet 4, dok preostali dijelovi južne obale, zahvaćeni listovima Mljet 1, Mljet 3 i Korčula 2, vjerojatno zbog tehničke greške, nisu uopće uzeti u obzir!²⁶

Na osnovi ranijeg podatka o ukupnoj dužini obalne linije (86,5 km), M. Šenoa je izračunao indeks relativne razvedenosti obale otoka Mljeta, koji iznosi 2,45.²⁷ Ako se, međutim, uzme u obzir stvarna dužina obalne linije otoka Mljeta (131,3 km), tada indeks relativne razvedenosti obale iznosi 3,70, pa se Mljet prema razvedenosti nalazi ne na devetom (kako navodi M. Šenoa) nego na četvrtom mjestu među našim velikim otocima. To se može vidjeti iz ove tabele:²⁸

26) Dužina sektora obale zahvaćenog na listu Mljet 1 iznosi oko 29 km, na listu Mljet 3 oko 14 km i na listu Korčula 2 oko 1,5 km.

27) Prema toj formuli, indeks relativne razvedenosti obale otoka dobije se iz odnosa opsega kruga, koji ima površinu jednaku površini odgovarajućeg otoka, sa stvarnom dužinom obalne linije istog otoka. Prema tome, Mljet ima površinu od 100,4 km², a ukupna dužina njegove obale iznosi 131,3 km. Opseg kruga s površinom od 100,4 km² iznosi 35,5 km. Odnos između 131,3 i 35,5 daje rezultat 3,70.

28) M. Šenoa, Razvedenost istarskih i dalmatinskih otoka, str. 103—104. Dužina obalne linije (osim za Mljet) prema: Razvedenost obale i otoka Jugoslavije, Hidrografski institut JRM, Split 1955.

Otok	Površina (km ²)	Dužina obalne linije (km)	Indeks relativne razvedenosti
Dugi Otok	114,4	170,7	4,56
Hvar	299,7	254,2	4,08
Pag	284,6	269,2	3,71
Mljet	100,4	131,3	3,70
Cres	404,3	247,7	3,50
Rab	90,8	103,2	3,25
Korčula	276,0	181,7	3,08
Krk	409,9	189,3	2,56
Brač	394,6	175,1	2,48
Vis	90,3	76,7	2,30

Pa ipak, ovaj podatak ima samo relativnu vrijednost, jer dok su dva krajnja dijela otoka Mljeta veoma dobro razvedena, njegov centralni dio, gdje živi najveći dio stanovništva otoka, može poslužiti kao primjer slabo razvedene obale, što je bilo od velikog utjecaja (negativnog) na društveno-ekonomski razvoj ovoga otoka i u prošlosti i danas.

Summary

THE ISLAND OF MLJET A CONTRIBUTION TO THE KNOWLEDGE OF THE COASTLINE INDENTATION

by

Nikola Stražičić

The Island of Mljet has a definitely elongated shape. Its length, amount to 37 km, its average width about 3 km. The indentation of its coastline varies very much. It is very pronounced at the northwestern and southeastern ends, and little developed in the central part of the island. The present coastline shapes originated chiefly in the postglacial period. The relatively low age of the coast is evident from the complete analogy between the relief of the island and the shapes of its coasts. The southern coastline as a whole is considerably less indented and much more abraded than the northern one. Most indented are the eastern and western parts of the latter coast. The lake group of the western island part stands out particularly. It is the result of the flooding of the system of its karst depressions (Soline, the large and small lakes). Some coastal shapes are the combined effect of karst erosion (during the preflooding stage) and abrasion (after the flooding). Jama and Rikavica are the most interesting among them. The northern coast of the island is much more gently and accessible. Here are the largest and only good bays on Mljet (Polače, Sobra, Prožura and Okuklje).

According to the data published by M. Sobieczky (in 1911) the coastline of the Island of Mljet is 86.5 km long. All later authors writing on the coastline indentation of Mljet used this information without verifying it, is not exact and needs correcting. Measurement on a 1:50,000 scale map has shown the coastline of Mljet to be about 131 km long. Accordingly, the index of relative indentation is not 2.45, as calculated by Senoa (in 1913) from the earlier information, but 3.70, and thus Mljet does not take the 9th place (as Senoa states) but the fourth among the major Croat islands with respect to indentation.